

Recensie: Rule of Three****1/2

deSingel Antwerpen
vrijdag 29 september 2017

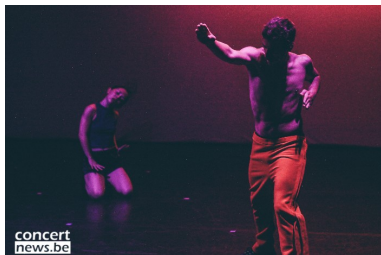

foto © Joeri Thiry

Recensie:

Met Rule of three ging de jongste dansvoorstelling van Jan Martens in première in deSingel. In deze productie verwijst de maker naar de constante nieuwsstroom die binnenloopt via social media waarbij fait divers even groot gebracht worden als wereldnieuws, en kunst en kitsch hand in hand gaan. Dat en het feit dat we zo veel impulsen op ons afgevuurd krijgen dagelijks, en vaak jongeren het moeilijk hebben om zich lange tijd te concentreren op hetzelfde, bracht hem tot een zeer eclectische voorstelling met verschillende korte scènes die ogenschijnlijk niets met elkaar te maken hebben maar toch een verband met elkaar lijken te hebben. Martens kiest om zijn dansers Steven Michel, Julien Josse samen met de Britse Courtney May Robertson, tevens de enige vrouw op het podium, vooral strakke, hoekige bewegingen te laten uitvoeren. De driehoek (vanuit de nok wordt het podium zo belicht) staat centraal die ook symbool lijkt te staan voor de verhouding tussen de drie. De Amerikaanse producer en drummer NAH voorziet het geheel van live punk en noise als je wil waarbij hij de poëzie van de rauwe, de onvolmaakte mens die Martens graag toont, mee ondersteunt.

Rule of three is overigens een bestaande regel die stelt dat wanneer je drie personages gebruikt in een boek, film, voorstelling of grap, je meer kans hebt om effect te hebben (zie de Drie Biggetjes, de Drie Muskietiers, enz.). Idem voor adjectieven. Een trio blijft doorgaans makkelijker en beter hangen. Dat geldt ook voor deze voorstelling van Jan Martens waarbij de pulserende beats van NAH het blauwe licht doen aanflinkeren en uitgaan. Na de tekst 'Suddenly Afraid' because she couldn't write the name of what she was: a wa wam owm owamn womn' van Lydia Davis komt Steven Michel op die solo een korte zeer snelle en hoekige choreografie neerzet. De armen staan hier centraal.

Michel verschijnt in blauw, Robertson in geel en Josse in rood. De mannen zitten op hun knieën met de rug naar het publiek, en trekken hun hoofd in. Robertson legt haar hoofd over de nek van de ene danser, vervolgens tussen de twee schouders van beide en tenslotte over de andere nek. Dat levert een beeld op dat doet denken aan decompositie. Maar nog voor ze haar hoofd kan leggen op de nek van de tweede, gaat het licht net iets te vroeg uit, wat overigens zo bedoeld is.

We zien de drie achter elkaar en door elkaar een choreografie doen waarbij ze een position switch maken en steeds een 8-figuur trekken over de bühne. Na verloop van tijd wijken ze van dat patroon af. Het podium wordt vervolgens belicht als een driehoek. Michel staat in de achterste hoek, Robertson links vooraan en Josse rechts. Michel zien we zijn schouders en bovenlichaam bewegen, subtiel draaien van links naar rechts. Robertson brengt de rechterhand dan weer met de kant van de duim in de richting van haar oog waarna ze met haar linkerhand een boog maakt van de linkerkant van haar bekken naar de rechterkant. Ook Jesse doet dezelfde beweging. De choreografie die dan ontstaat waarbij de individuen los van elkaar bewegen maar elkaar wel beïnvloeden, zo ontstaan er verschillende duo combinaties die dezelfde choreografie uitvoeren, is erg indrukwekkend. Robertson en Michel zien we bijvoorbeeld op den duur op hun buik gaan liggen terwijl ze een voor-achter beweging uit blijven voeren waardoor hun kont pronkerig op en neer gaat. Verder veranderen ze niet alleen van beweging, ze gaan ook na verloop van tijd tegen de wijzers van de klok op zoek naar een ander punt van de driehoek.

Robertson gaat overigens ook uit de belichte driehoek richting onbelichte rechterkant van het podium door die rechterzijde van de driehoek te volgen en zo een diagonale lijn te trekken over het podium terwijl de anderen via een diagonaal van rechts achter naar links voor deze lijn snijden. Na deze uitstekende choreografie volgt een gesproken tekst - alweer van Lydia Davis - over een dode hond die gemist wordt: 'The dog is gone. We miss him. When the doorbell rings, no one barks. When we come home late, there is no one waiting for us. We still find his white hairs here and there around the house and on our clothes. We pick them up. We should throw them away. But they are all they have left of him. We don't throw them away. We have a wild hope if only we collect enough of them, we will be able to put the dog back together again.' Martens kiest dan voor een uitgesproken 1 op 1 choreografie. Elke slag van NAH krijgt dus een beweging mee. En hoewel het resultaat er absoluut mocht zijn, moesten we wel vaststellen dat niet alles 100% synchroon verliep. In de daaropvolgende scène zien we verdere verwijzingen naar de driehoek wanneer een van de mannen zijn armen naar beneden richt, op enkele centimeters van het lichaam weg. Robertson legt dan weer haar armen achter haar hoofd en creëert zo haar driehoek.

Na de tekst die de zin van schrijven in vraag stelt omdat schrijven betekent dat je niet in staat bent om met iets om te gaan, je iets niet meer aankan, komt Martens bij de laatste fase, die van 'Unwriting'. Startte 'Rule of three' erg energetisch en flitsend dan kiest ie voor traagheid en stilte om mee te eindigen.

Het naakte trio "je kan daar ook een verwijzing naar de driehoek in zien als je wil, met de vrouw wiens punt naar beneden gericht is en die van de mannen naar boven-zet zich in verschillende posities ten opzichte van elkaar. De twee mannen met de hoofden naar elkaar gericht vormen een lijn. Robertson gaat op haar buik voor de hoofden van de mannen liggen zodat je een lange lijn van de mannen ziet, en daarvoor een kortere lijn die parallel met hen ligt. Als je Robertsons hoofd met een imaginaire lijn zou koppelen aan de voeten van Josse en de voeten van Robertson met die van Michel bekom je een gelijkbenig trapezium.

Daarna veranderen Michel en Robertson van positie, komen ze helemaal vooraan waarbij een man in hurkzit zijn onderbenen legt op de bovenbenen van de andere. Vervolgens kruipt zij tussen de twee. De poses die het trio vervolgens nog aanneemt, zo gaan ze onder andere op de chauffage achteraan zitten terwijl er een in het midden naar achteren leunt, tonen niet alleen een zekere kwetsbaarheid maar even goed ook een geborgenheid. De kracht van het onuitgesprokene ook. En hoewel dat mooie beelden oplevert, is het weliswaar op zijn zachtst gezegd vreemd dat Martens kiest om hiermee de voorstelling te eindigen. De dansers dienen zich namelijk blijkbaar eerst nog aan te kleden voor ze het applaus in ontvangst kunnen nemen. Toegegeven, die live muziek van NAH (hoewel oordoppen meenemen absoluut aan te raden is gezien het hoge aantal decibels dat geproduceerd wordt) deed ons hoofd meermaals naar voor gaan op het ritme tijdens deze voorstelling. Ondanks de vreemde keuze rond het einde van 'Rule of three', weet ze door haar dynamische en eclectische karakter alsook dankzij de vele impulsen het publiek wel meer dan een uur te boeien.

< Bert Hertogs >

Structuur van Rule of three:

Hits Suddenly afraid (tekst van Lydia Davis) Steven solo Chin Gumdance Sandwalker Blue transit Zombie spiral Groovy fans Dog hair (tekst van Lydia Davis, gesproken) Manipulation throat Dali Coco Throat dance Alarm Hardbeat Writing (tekst) Unwriting